

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Škušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Lišč slovenskih delavcev v Ameriki.

PERIODIKA
DEC 3 1941
RECEIVED
NA KRAJ VEO KOT
NA DANDOBIVATE
2C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzemli sebi,
nedelj to praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 234 — Štev. 234

NEW YORK, MONDAY, DEC. 1, 1941 — PONEDELJEK, 1. DECEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMŠKI UMIK PRI ROSTOVU

Rusi so poglani Nemce za 100 milj nazaj. — Pokolj prebivalcev mesta. Tudi pri Moskvi se je Rusom posrečilo Nemce poglani nazaj.

Z močno ofenzivo so Rusi vrgli Nemce nazaj 100 milj od Rostova proti zapadu. V celi sedanji vojni so Nemci pri Rostovu in pred Mosko doživeli najhujši poraz. Pri Rostovu so si Rusi zopet osvojili 20 vasi, pri Tulu pa 14. Nemška ofenziva pa je tudi na vseh drugih krajih vstavljena.

Nemci se v velikem neredu umikajo od Rostova ob Azovskem morju in nemški vrhovni poveljnik general Ewald von Kleist je s svojim štabom pobegnil iz Taganroga, ki se nahaja 40 milj od Rostova, v Mariupol, še 60 milj dalje proti zapadu.

Associated Press poroča, da je 40 milj dolga cesta iz Rostova do Taganroga, po kateri so Rusi podili razbito nemško vojsko, popolnoma očistila Nemcev.

Moskovska radio postaja poroča, da so Nemci, predno so se umaknili iz Rostova, barbaro poklali civilno prebivalstvo. "Več sto žena in otrok in vsi moški so bili postrlejeni," dodaja poročilo.

Nemci so tudi zažgali več poselij na glavni ulici v Rostovu, ki šteje 500.000 prebivalcev. V neki šoli je bilo najdenih 20 ženskih in 70 otroških trupel.

Rostov izgleda kot mrtvo mesto. Ulice in predmestja so pokrita s mrtvimi Nemci in razbitimi tanki, oklopnimi avtomobili in topovi.

Severno od Rostova pa so Rusi pričeli močno ofenzivo od Stalina ter so napredovali 30 milj. Tekom teh bojev je bila nemška 26. oklopna divizija uničena. Vsed uničenja te divizije so se morali Nemci umakniti izpred Stalina, kjer so se močno utrdili in so nameravali prezimiti.

Pred Mosko pa so Rusi dosegli največje uspehe pri Stalinogorsku, kjer je uska armada generala Konefa, kar Berlin sam priznava, "nekoliko napredovala." Rusi pa pravijo, da so bili razbiti štirje nemški tanki in da so se morali Nemci umakniti.

Tudi okoli Leningrada so si Rusi izboljšali svoje položaje, samo Tihvin so moral prepušiti Nemcem.

Nemško klanje v Kijevu

Kot poroča "Rdeča zvezda," so Nemci v nekaj dneh pomorili v Kijevu, glavnem mestu Ukrajine, 52.000 mož, žena in otrok. Begunci iz Kijeva priporočajo, da Nemci vstrelijo vsakega Ruso, ki le količkaj pokaže, da se zvesto do Rusije.

"Nemci so pričeli preiskovati hiše," nadaljuje poročilo. "Odnesejo vse, ki ima kako vrednost. S seboj odpeljejo vse lepe žene in dekleta in jih vtaknejo v sramotne hiše. Kateri se ne vda, je vstreljena. Mnogo pa jih izvede samomor."

AFL in CIO proti stavkovnim postavam

Zaenkrat je dvomljivo, če bi se prisilna uravnavna obnesla. — V ponedeljek bo važna konferenca CIO. — Nevarnost železničarke stavke.

Ameriško organizirano delavstvo je začelo snovati močno fronto proti vsem predlogom in postavam, čijih namen je preprečiti stavke. Konci prejšnjega tedna je bilo v kongresu precejšnje vrvenje. Razni odseki in odbori so si prizadevali uglasiti pot do skrajnjega sprejema takim postavam.

Pred odbori so nastopili zastopniki Ameriške delavske federacije in Kongresa industrijskih organizacij (CIO) ter poudarjali svoje nasprotje napram kakršnikoli omejitvi stavkovnih pravic. Vodstvo CIO je pozvalo vse strokovne unije, naj pošljejo v ponedeljek svoje zastopnike v Washington na veliko protestno zborovanje.

Slična konferenca CIO se je vršila že meseca julija, ko so se pojavile v zbornici prve protistavkovne predloge.

Zdi se, da sta CIO in AFL že izvajali pomembno znanje in sicer s pomočjo National Association of Manufacturers.

Charles R. Hook, predstavnik UAM, je protestiral pred zbornico, ki je bila predelana za delavske zadeve proti prisilni uravnavni, ki jo določa Ramspeckova predloga. Po njegovem mnenju naj bi imelo prisilno razsodišče odločilno besedo, ki bi se ji morali pokoriti brez pogojev obe stanki. Če bi se dalci upirali, bi jim bila odvzeta pravica kolektivnih pogajanj, če bi pa delodajalec ne bil zadovoljen, bi vlada prevzela njegovo podjetje.

Kongresnik Ramspeck je naposled sam uvidel, da bi bila taka odredba preveč radikalna, ter jo bo v svoji predlogi skorogotovo opustil.

Na industrijski fronti so se medtem pojavili naslednji razvoji:

Nevarnost splošne železničarske stavke se je povečala. Odbor, zastopajoč štirinajst železničarskih bratovščin, čijih člani niso zaposlenih na vlakih, je pozval predsednike teh bratovščin, naj pripravijo na stavko 900 tisoč svojih članov.

Zračni napadi na Mosko

V nedeljo so nemški bombniki v velikih skupinah večkrat napadli Mosko. Ruski aeroplani so se z njimi spustili v boj, v katerem so Nemci izgubili 22, Rusi pa 6 aeroplanov.

Včeraj je bil tudi prvič z ruske fronte poslan rofot bitke po radio v London in je bilo dobro slišati streljanje iz topov in strojnice.

Dan stavke bo določen danes ali v torek.

Dan stavke za 350.000 železničarjev je že določen. Če se ne zgodi kaj izrednega, bodo zastavkali 7. decembra.

Poziv 900 tisoč železničarjem, naj se pripravijo za vsak slučaj, je sledil izjavi Wayne L. Morsa, predsednika posebnega odbora, ki ima nalogo preprečiti stavko, da se bodo začela javna zaslusajna. Vsaka stranka bo imela en dan časa pojasniti svoje mnenje, nakar bo odbor predložil poročilo predsedniku Rooseveltu.

Varileci (Welders), ki nočejo pripadati niti uniji kotlarjev, niti uniji ladjedelecev, ampak so na Zapadu ustanovili svojo lastno unijo, so prosili predsednika Roosevelta, naj naroči narodnemu odboru za delavske odnose razpisati volitve, da bo imel vsak varilec priliko izjaviti, v kateri uniji hoče biti članjen.

Neki zastopnik nove unije, ki se imenuje "United Welders, Cutters and Helpers" ter noče imeti nobenega opravka s CIO in AFL, je rekel, da je varjenje (Welding) umetnost oziroma poklic, ki je povsem ločen od drugih poklicev. Člani hočejo imeti vsled tega svoje pravice in svojo upravo.

PREDSEDNIK SE VRACA V KAPITOL

Ker proti nevarnosti, da pride do vojne med Združenimi državami in Japonsko, je predsednik Roosevelt prekinil svoje zimске počitnice v državi Georgia in se je včeraj popoldne s posebnim vlakom odpeljal v Washington.

Pred svojim odhodom je predsednik po telefonu govoril z državnim tajnikom Hullom v Washingtonu, nato pa se je z avtomobilom odpeljal v 40 milj oddaljeni Newman, Ga., kjer je sedel v posebni vlak, ki ga je čakal.

Danes dopoldne bo državni tajnik Hull zopet imel zelo važen razgovor z japonskim posebnim odposlancem Saburom Kurusom in poslanikom Nomuro.

Japonski zastopnik bosta najbrže Hullu vročila odgovor japonske vlade na zadnjo njegovo spomenico, v kateri je podal pogoje za mir na Daljnem Istoku.

Italjan poveljnik v Libiji

Uradno poročilo iz Rima pravi, da je vrhovni poveljnik armad osišeča v Libiji italjanski general Ettore Bastico, njemu pa je podložen nemški general Edwin Rommel.

Kmalu zatem, ko je bilo iz Berlina uradno znikano, da namerava nemška armada porušiti Beograd in druga srbska mesta, razum v slučaju "vojaške potrebe," poročajo inozemski vojaški poizvedovalni uradi v Ankari, da nemški topovi in streljavnice sistematično rušijo trge, vasi in mesta po osrednji in zapadni Srbiji ter pobijajo prebivalstvo.

Kot pravi poročilo iz Ankare, so Nemci opustošili 40 srbskih mest, trgov in vasi ter največ v okraju Mačva in v trikotju, ki ga tvorita Sava in Drina. V sedmih srbskih vaseh so Nemci postrelili vse moške, žene in otroke pa so poglani v širbe, nato pa so hiše požgali.

"Maršal" Milan Nedić je v listu "Novo Vreme" v posbni izjavi opravičeval postopanje nemških vojaških oblasti, češ, da je več vodilnih komunistov zbežalo v gore in se pridružilo četnikom. Med njimi je tudi več državnih uradnikov iz časa pred nemškim vpadom.

Poročilo iz Ankare tuči pravi, da je nad 200.000 Slovencev pobegnilo v Srbijo, da se rešijo nemškega in italjanskega zatiranja. Med temi je tudi 4000 otrok, čijih starši so bili poslani v koncentracijska taborišča v Sleziji. Upor proti Nemcem in Italjanom se v Sloveniji vedno bolj širi; slovenski begunci v Srbiji pa se pridružujejo četnikom in se pripravljajo na pohod v slovenske kraje proti Nemcem in Italjanom.

Nagrada za Mihajlovičovo glavo

Nemške vojaške oblasti v Jugoslaviji so izdale razglas, v katerem zahtevajo, da mora biti polkovnik Draža Mihajlovič, ki ima s svojimi četniki v svoji oblasti tri četrtine Srbije Bosne, Hercegovine in Crne Gore, vjet živ ali mrtve. Za njegovo glavo je razpisana nagrada 10.000.000 dinarjev — \$1.000.000 — predvojne vrednosti.

Nemške vojaške oblasti so se pogajale s polkovnikom Mihajlovičem, da bi opustili svoje četniško delovanje. Skušali so ga podkupiti, obljubili so mu prizanesljivost, njemu in njegovim četnikom, če se poda, toda Mihajlovič je vse ponudbe zavrnil.

V sporazumu z jugoslovansko vlado v Londonu Mihajlovičeva vlada tiska denar. Mihajlovič ima tudi tajno policijo, kot je nemška Gestapo in ki zasleduje vse Nemcem naklonjene somišljenike. Polkovnik Mihajlovič je star 45 let. Vsak dan prihajajo v vrste njegovih četnikov novinci in celo dezertirji iz nemške armade, zlasti Avstrijci in Bolgari. Tudi mnogo Grkov prihaja. Pogosto pripeljejo begunci s seboj puške, strojnice in celo topove.

Beograd, kjer razsaja tifus, je popolnoma odrezan od ostale Srbije.

Nemci rušijo srbska mesta

ANGLEŠKA IN AMERIŠKA PRODUKCIJA TANKOV. — Ameriška producira več tankov kakor pa Anglija. — Vsako leto jih nameravajo zgraditi skoro 34.000.

Neki washingtonski uradnik, ki je v tesni zvezi z vojno produkcijo, je izjavil, da so Združene države dosegle do točke, ko producirajo več tankov kot jih pa producira Anglija.

Polovica v Ameriki izdelanih tankov gre, v glavnem, za "lend-lease" programom, na razni fronte, prevažajo pa na rasko. Precej ameriških tankov imajo tudi Angliji in Severni Afriki.

Če bi slo vse po vrsti, to se

pravi, če bo sproti na razpolago dovolj potrebnih materialov, bo mogla ameriškim tovarnam pridelati leto iz 33 tisoč 300 tankov.

Letošnjega novembra je bila produkcija tankov, celotna trideset tisočkov več, kot pa tekom prejšnjih mesecev.

Cilj urada prikaške uprave je, izdelati na leto tisoč srednjih in štiri do pet tisoč velikih tankov.

Kompromisni predlog

Železničarji zahtevajo dolar več na dan. — Letni stroški železniških družb bi v tem slučaju narasli za \$130.000.000.

Železničarji niso prav posebno navdušeni za stavko, ki ima izbruhniti dne 7. decembra. V soboto so zastopniki devetnajstih železničarskih bratovščin stali nekakšen kompromisni predlog. Če bodo železniške družbe z njim zadovoljne, bo nevarnost stavke odvrnjena.

V deželi je 1.250.000 železničarjev, — pravijo zastopniki v svoji ponudbi. — Zahtevali so trideset-odstotno zvišanje plač, kar je pa po mnenju železniških družb in predsednikov komisije dosti pretirana zahteva. Zdaj hočejo imeti dolar več na dan. Če jim ne bo ugodeno, bo stavka neizogibna.

Ta najnovejši predlog je v primeri s prejšnjim dosti mišljivi, vendar bi se pa stroški železniških družb povečali na leto za 130 milijonov dolarjev, če bi ga sprejeli.

Neki delavski voditelj je rekel, da železniške družbe nenehoma tarnajo nad slabim finančnim položajem, v resnici pa nimajo za pritožbo prav nobenega vzroka.

Ako bi povišale železničarjem letno plačo za 400 milijonov dolarjev, bi jim še vedno dosti ostalo.

BOJI V LIBIJI

Angleški mehanizirani oddelki so napredovali skoro 300 milj skozi Libijsko puščavo ter dospeli do Sidra zaliva na krajn južno od Benghazija. S tem je umik armade osišeča od Tobruka odrezan.

Ves dan včeraj so bili med Vrežgom in Tobrukom zelo vroči boji med angleškimi in nemškimi tanki.

V včerajšnjih bojih so Angleži vjeli generala von Ravensteina, poveljnika 21. nemške oklopne divizije, 10 drugih častnikov in 600 vojakov.

Defense Savings Bonds, serija E. Je mogoče dobiti najnižje za \$25.— v zrelostni vrednosti, za katere se plača le \$18.75. Lastnina serije E bondov je omejena na \$5.000 zrelostne vrednosti za vsako leto.

KUPITE DEFENSE SAVINGS BONDS in STAMPS

Predsednik zavrnil resignacijo Murraya in Kennedyja

Izvršilna uradnika CIO, Philip Murray in Thomas Kennedy, sta bila že spocetka člana obrambnega posredovalnega urada. Ko je pa večina urada razsodila v prid jeklarskim družbam glede Lewisove zahteve po uniškem šopu v odvisnih majnah, sta Kennedy in Murray v znamenju protesta resignirala. Predsednik Roosevelt pa resignacije noče sprejeti in ju je pozval, naj še v bodoče ostaneta na svojih mestih.

Podjetje bo vrnjeno kompaniji

Podjetje "Air Associates", ki ga je zaradi ponavljajočih se delavskih nemirov na predsednikovo povelje zasedla ameriška armada, bo, tako se vsaj sliši, v kratkem vrnjeno bišim lastnikom.

Prvi Amerikane padel v Afriki

Iz Kaire poročajo, da je bil tekom nemškega napada na skupino angleških tankov usmrčen seržant Delmar Park iz Phoenix, Arizona, ki je bil prišeljen kot ameriški armadni opazovalec angleškim četrtem sedanje vojne v severotam v Libijski puščavi. Park je bil prva ameriška afriški puščavi. Star je bil 22 let ter je šel pred kratkim drugič vstopil v ameriško armado.

Brazilski tisk o stanju v Jugoslaviji

Rio de Janeiro, 10. nov. — (JCO) — Brazilski dnevnik "Diario da Noticias" piše sedmega novembra: "Kar se dogaja v Franciji in kar je izzvalo vznemirjenje v svetu je majhna stvar in igračka v primeru s tem, kar se dogaja v Jugoslaviji. Bili so časi, ko so vse velike sile protestirale proti pokolju židov v turškem cesarstvu. Zanesljiva poročila potrjujejo, da je bilo v petih mesecih ubitih po dva tisoč Srbov dnevno, mesečno torej 60.000 in vsega skupaj sedaj 300.000. Sedaj sam dopisnik DNB poroča iz Beograda, da so v mestu prišli mnoge ugledne osebe kot talce "za varnost srbske države", kar prevedeno v nacijski jezik pomeni za "varnost germanškega tiranstva v Srbiji."

SLEPCU JE BIL VRNEN VID

Mladi profesor je pred petimi leti oslepel, zdaj je pa nenadno izpregledal. — Zdravniki pred nepojasnjeno uganko.

Iz New Haven v državi Connecticut poročajo, da je mladi profesor na Yale univerzi, Bernard M. Kellmurray, ki je bil pet let slep, zopet izpregledal.

Težko mi je povedati, kaj čutim, — je dejal. — Še zljaj se nisem vsemu privadil.

Leta 1936 je Kellmurray nadomada oslepel. Predmeta ni mogel razločiti nobenega. Edino, česar so mu postavili pred oči izredno močno luč, je rekel, da se mu zli kot da bi videl nekaj belega.

Ko je pred dvema tednoma sedel sam v svoji sobi, je kar iznenada začel razločevati slike na steni in sobno opremo. Vseh pet let je bil pod zdrav-

niškim nadzorstvom, in zdravniki se ne morejo načuditi tej nenadni spremembi.

Te dni so ga odpeljali na prehod. — O, je vzkliknil, — avtomobili so pa precej drugačni kot so bili prej. In kako se je spremenila ženska moda! Najbolj sem se začudil, ko sem spet videl ljudi, posebno tiste, katere poznam.

Kellmurray je doma iz Utica, N. Y., ter je završil Yale vseučilišče. Dobil je službo v notranjem ministrstvu, ko je kar iznenada oslepel. Vodstvo Yale univerze se je zavzelo zanj ter mu dalo prosto orsko službo. Star je nekaj manj tri-

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lepsh, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$12.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 9-1245

HOOVROVA ZMOTA

Pred nekaj dnevi je govoril po radio bivši ameriški predsednik Herbert Hoover ter približno tole povedal:

— Hitlerjev vojni pohod je ustavljen. Naciji so obkroženi. Hitler se bori samo še na "notranji fronti" in ne more nikamor. Velika evropska vojna je postala v vojaškem pomenu "neodločljiva." Ta "neodločljivost" se utegne izpremeniti v veliko angleško-rusko zmago edinele v slučaju, da izvežba Amerika pet do osem milijonov mož ter jih pošlje v Evropo napadati Hitlerjeve armade. Ker bi pa od tega ne imela Amerika prav nobenega dobička, je treba z največjo odločnostjo nastopiti proti vsem tozadevnim načrtom. Hitler ne more nikdar napasti Amerike, vsled česar je najbolje prepustiti mu evropske razvaline. Amerika se pod nobenim pogojem ne sme nadeležiti borbe.

Takega mnenja je torej Herbert Hoover, in priznati je treba, da nima prav posebno točne in jasne slike o vojaškem položaju v Evropi.

Zaenkrat namreč ni še nobenega govora, da je začelo tristo Hitlerjevih divizij in deset zračnih brodogradov v zagato, iz katere ni nobenega izhoda. Zaenkrat žal še ni mogoče reči, da se v vojaškem pogledu Hitlerja ni treba več bati.

Predvsem je treba poudariti, da se vojna v Rusiji še ni odločila. Nihče ne more reči, da se Hitlerju ne bo posrečilo dobiti na svojo stran Japonsko in del francoskega brodogradstva. Nihče ne ve, če Hitler ne bo udaril preko Španije v Severno in Zapadno Afriko. Kdo mu more braniti, če mu pride kaj takega na misel?

Turcija je še vedno na razpotju, in ni znano, če bo krenila na to ali na ono stran. Če se pridruži Nemčiji, bo slaba predla zaveznikom v Iraku in Iranu.

V Evropi se ima še marsikaj odločiti in o "neodločljivosti" evropske vojne zaenkrat ni še nobenega govora. Kakor takoj po izbruhu vojne, so Nemci tudi sedaj še vedno v ofenzivi, zavezniki pa v defenzivi. To ne velja samo za Rusijo, pač pa tudi za Kitajsko, za Atlantik in deloma tudi za Severno Afriko.

Nihče — niti Hoover, niti Roosevelt, niti Churchill ali Stalin — ne more danes niti približno napovedati, kakšen bo po šestih mesecih vojaški položaj. Preveč je namreč neznanih faktorjev, ki utegnejo vsak hip odločiti usodo.

Herbert Hoover se že dvakrat prej ni kaj prida obnesel kot točen napovedovalec. Ob izbruhu vojne je rekel, da ni treba Angliji in Franciji pošiljati nobenih letal, češ, da se bosta brez ameriške pomoči ubranili sovražnika. To je bilo novembra 1939.

Ko je kmalu po tistem Francija kapitulirala, je pripovedoval Hoover, da je Evropa tako ali tako izgubljena ter da je naloga Amerike pobotati se z zmagoslavim Hitlerjem. Ta predlog sta seveda Roosevelt in Churchill odločno zavrnila.

Takrat je videl Hoover prečno, danes vidi preveč rožasto. Obkrožen se je pa zmotil.

FRANCO — HITLERJEV AGENT

Na Španskem je velika nezaposlenost, četudi so jetnišnice prenapolnjene in dasiravno se je tisoče in tisoče Špancev raje izselilo kot da bi živeli pod fašističnim jarmom.

Nezaposlenega je težko spraviti v delavsko posredovalnico, ker se boji, da ga bodo pridelili skupinam, ki morajo graditi ceste za bodoče Hitlerjeve invazije.

Ko je skušal fašistični general Franco zbobnati skupaj gotovo število delavcev, ki naj bi šli Hitlerju v Nemčijo tlačit, je imel precej težav. Najetjci so tri dni prepričevali v Barceloni nezaposlene, da se delavci v Nemčiji vsak dan do siteda naje, dobili so jih pa komaj nekaj nad tri tisoč. V Madridu se jih je še manj priglasilo, dočim potrebuje Hitler najmanj stotisoč španskih delavcev.

Franco je v veliki zagati, ker mu ne more vztrčati. Vseled tega je pozval Špance, naj se iz Amerike vrnejo na Špansko. Vožnjo dobe zastoj in še nekaj denarja na roko. Stroški se pokrivajo iz sklada, v katerega morajo prispevati španske parobrode družbe.

Nekaj Špancev je sedlo na ta lim, pa so bili takoj po svojem povratku na Špansko poslani v Hitlerjevo suženjstvo.

V Ameriki ni treba nikomur stradati. Pač če bi bilo komu treba, strada dosti lažje tukaj kot pa pod Francem ali pod Hitlerjem.

Nov laiki zakon

Rim, 27. nov. (NYT) — Zagrebski dopisnik italijanskega lista "Giornale d'Italia" sporoča, da so bile povzete nove mere proti "sovražniku Države Hrvatske". Na jugu je prišel v veljavo nov zakon, s katerim se določa kazni od treh mesecev do treh let v prisilnem delu za tiste osebe, ki se bo o njih mislilo, da so nevarne za javni red, ki bodo nevarne za državne interese ali se upirale svobodnemu delovanju vstajnega gibanja.

Od napačnega konca

P. BERNARD AMBROŽIČ, OFM.

Etbin Kristan govori v zapiski: "Združitev kakršna je v Ameriki, se vidi nemogoča v Evropi, ker se je ta razvijala stoletja in stoletja. Tam bo treba prenesti nove ideje na stara debla. Ali tudi združitev Evrope ne bo zadostoval, nego Kristan veruje, da pride naposled še do združitve vsega sveta."

Niso napačne misli, toda govornik sam uvideva, da je vse to še daleč, daleč. Vendar nadaljuje: "To vse je treba upoštevati. Če se hočemo pravilno lotiti dela v tem važnem in potrebnem gibanju."

Že dobro, vse to se lahko upošteva. V tem smislu se lahko razpravljamo v revijah in časopisih, gledajoči v daljino bodočnost. Tudi s predavanji in diskusijami. Prav, da se tej bodočnosti pripravljajo tla in se skušajo ustvariti ideologija med ljudmi in narodi, ki bo kdaj privedla do teh lepših ciljev. Ne moremo pa sprejeti teh in takih bolj ali manj akademskih vprašanj za konkretni cilj kakšnega takojšnjega političnega gibanja med nami. Treba ji je dobiti prijateljev, zagovornikov, braniteljev. Treba je doseči čimprej vsaj to, da bo Slovenija kje priznana.

Ne pozabimo, da danes Slovenija visi nekeje v zraku. Na mednarodni politični pozornici je Slovenija komaj teorija, če je vsaj toliko. Ali bomo za sedaj pustili Slovenijo lepo viseti v zraku in bomo najprej urejevali Evropo in ves svet, potem bomo šele lepega dne pogledali, kam prav za prav Slovenija paše? Morebiti bi bilo to prav komodno početje, toda vprašanje je, če bo d. tistega časa Slovenija čakala na naše odrešenje. Ali se ne bo poprej zadušila v visečem zraku? Ali je ne bo kdo drug poprej snel z njene vrvi in jo spravil v lastni žep? Zakaj to ne verjemimo, da pri urejanju Evrope in vsega sveta ne bomo samo ameriški Slovenci na delu, ampak še stotine drugih, neprimerno močnejših in vplivnejših faktorjev.

Pri napačnem koncu bi začenjali, če bi se zamislili v to, kakšna utegne biti Evropa čez kakih sto let in kakšen utegne biti takrat ves svet, in bi pri tem ugrabili, kam naj bi takrat spadala Slovenija. Naše vprašanje je, kako je s Slovenijo danes in kako bo z njo jutri.

Zdaj, takoj ji je treba dobiti zagovornikov. Kje jih bomo iskali? Ali ni najpametneje, da si jih najprej poiščemo med ostalimi Jugoslavinami, ki so nam najbližji ne le po krvi in govorici, ampak tudi kulturno in politično? Saj vendar še vedno govorimo o bratih Slovinih in o bratih Hrvatih. Ali bomo sedaj nehali tako govoriti? Ali so nam te besede gola fraza, ki smo se le pod pritiskom razmerij najo privadili?

Človek bi mislil, dokler imaš brate, boš z njimi najprej govoril, kadar ti gre nekaj narobe, in boš skušal skupno z njimi odstraniti težavo. Ignorirati jugoslovansko vladno in njene posamezne predstavnike pa pomeni isto toliko kot ignorirati vse jugoslovansko usmerjene Srbe in Hrvate. Tisti, ki pa niso jugoslovansko usmerjeni, bodo pa kvečjemu čez sto let morda pripravljali voditi razgovore o federaciji Balkana, Evrope, sveta ...

Ivan Molek izjavlja: "S federacijo te vrste bi se zadovoljili tudi Slovenci, a to pa s pogojem, da ne bodo več položniki nobenega kralja, itd."

Recimo, da Slovenci res najno postavljajo ta pogoj. Ali se bodo glede kralja ali nekralja najprej dogovarjali z vsem svetom, potem bodo šele dali ta pogoj na znanje Srbom? Pa niti tedaj ne naravnost, temveč skozi usta velikega sveta?

In Srbi bodo zvedeli lepega dne po radiu iz Londona ali Washingtona: Slovenci nikakor ne čemo imeti z vami besede, ako najprej ne spravite svojega Petra II. v muzej!

Ima že je to edini pogoj za zadovoljitev Slovencev celo v federaciji s široko avtonomijo, pa Srbi ne bodo hoteli postaviti Petra II. v muzej — kaj potem? Kam bodo potem Slovenci šli?

Ali bodo potem kratko in malo svojo lastno republiko ustanovili. Ne, temu Ivan Molek ne bo pritril, zakaj celo velika Jugoslavija ni premajhna ekonomska enotica. Moralni bodo torej iskati zvezo z drugimi narodi na severu, na vzhodu, na zapadu ...

Seveda takih narodov je vse polno na vseh straneh, toda niti enega ni, ki bi imel vsaj od daleč toliko pravice do imena bratje, kolikor ga imajo celo najmanj jugoslovanski usmerjeni Srbi in Hrvati. Če pa Slovenci od bratov ne morejo izposlovati zadovoljive rešitve Slovenije, kako na vsem svetu naj jo z mišnim sreem pričakajo od kogarkoli drugega?

Utegne odgovoriti Ivan Molek: Saj je na svetu še drugačno bratstvo, ne le bratstvo po krvi in jeziku. Kaj pa na primer bratstvo v demokraciji? Demokracijo zavedna ljudstva bodo imela več srca za Slovenijo kot nedemokracijski naši bratje v jugoslovanstvu.

Počasi! Ali ni slišal g. Molek Kristanovega mnenja, da "srednjeevropska federacija" se zdi nemogoča takoj po vojni. Ozemlje vseh današnjih diktatur bodo morale zasesti demokracije države. Cilj združene Evrope bo dosežen šele potem, ko bo cela Evropa demokratizirana.

RAZPRODAJA SLOVENSkih KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek
Andrej Ternovec (Ivan Albrecht)
Blaginja Velikega Vojvoda (Frank Heller)
Sole noči mali junak (Dostojevski)
Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)
Gošpod Fridolin Zolna in njegova družina (Fr. Mikšević)
Kaj se je Makara snajla (V. Kerešenko)
Na različnih potih (Franc Frisch)
Peter Pavel Olivar (Dr. I. Pregel)
Pravica Klavira (Vladimir Lenjin)
Silka Doriana Gray (Oscar Wilde)
Verno dušo v vseh (Prosper Michaux)
Zapiski iz mirnega doma (A. M. Dostajevski)

Po 70c zvezek
Do Odrida in Bistria (Ivan Mališ)

Po 75c zvezek
Belfegor (Artur Bernado)
Onstran pragozda (James Oliver Curwood)
Po strani klobok (Damiir Feigel)
Zlati Panter (Sinclair Gluck)
Rdeča Megla (O. R. Frisch)

Po \$1 zvezek
Ugrabljeni milijoni (E. G. Solinger)
Veridica (Peter Kufelja)
Sivko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marta Majerjova)
Prigodbe čebelice Majle (Waldemar Bonsels)
Pingvinski otok (Annalee France)
Pisane zgodbe (Janke Kac)

Po \$1.25 zvezek
Skrivnostni studenec (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek
Zločin in kazens (F. M. Dostojevski)
Tigrovi sojke (Marjica Lablanc)
Kristof Dimac (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)

Po \$2.50 zvezek
Vilhjeva repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

SLOVENCII!

NAJBOLJ POPOLNA ZALOGA SLOVENSkih FOTOGRAFskih PLOŠČ DOBITE PRI

JOHN MARRICH, Inc.
463 WEST 42nd STREET
NEW YORK, N. Y.

rana in v deželah, kakor so na primer Nemčija, Italija, Madžarska itd., bo treba največ delovati v tem oziru."

Torej bo morala Slovenija kar lepo viseti in čakati, kdo ve kako dolgo, zakaj dolgo, dolgo bo vzelo, preden bo vsa Evropa dobila smisel za demokracijo. Mi bi pa vendar radi, da bi Slovenija akorj po vojni našla nekje svoje mesto. Še več, celo za to nam gre, da bi se šele zdaj Slovenija vedela, kam pripada, in da bi zlasti svet vedel, zakaj drugače bo ostala pripravna žoga za politične igre ne le nas ameriških Slovencev, ampak še mnogih drugih političnih aspirantov.

In mi smo trdno prepričani, da je nista naše Slovenije v Jugoslaviji. Če se bo na kak način pokazalo, da se v tem mnenju motimo, potem imata Molek in Kristan prav, ko rešujeta najprej Evropo in svet. Zakaj potem je Slovenijo rešiti — nemogoče.

Dokler pa ni dokazano, da je naša jugoslovanska linija absolutno napačna, ostanimo v dogovorih z brati Srbi in Hrvati in z Jugoslavijo, ki jo predstavlja njena vlada v inozemstvu. Minister Snoj je za nas neprimerno več veljaven ko še tako številni sestankarji in Lawndale ali kjerkoli, ki njega porivajo v zapeček.

KAKO JE NAPOLEON MISLIL O VOJNI.

Napoleon je o vojni izrekel, oziroma napisal naslednje misli:

Vojna je potreba, kateri se človeštvo ne more odtegniti. Večni mir je biser; vsa zgodovina je prepletena z vojnimi svitoni; Marsa imajo vse veje starega veka in še danes se proglasa prvenstvo moči nad vero. Čaščenje moči in vojne ga duha najdemo tudi v običajih najkrotkejših ljudstev, ki občudujejo in nagrajujejo vrline bojevitosti tudi v dobi mira, ko prisostvujejo in se navdušujejo ob telovadnih in atletičnih igrah, ki so priprava na mogočo vojno. In vsi igrokazi, ki spominjajo na vojno ali na vojno organizacijo, vznajajo ljudsko dušo, ki se pokori neki sili, ki dremlje v vsakem človeku. To nam pojasnjuje, zakaj najdemo ljudstvo ob proglasitvi vojne napovedi pripravljeno za vsake žrtve. In končno — kaj je armada? Ljudstvo, ki uboga.

Dalje je Napoleon rekel o vojni: Neizbežne vojne so vedno pravične. Vojna je loterija, v kateri smejo narodi tvegati le majhne vsote. Prisostnost vojskovodje je neobhodno potrebna; on je glava armade, on je vse. Niso bile rimske legije, ki so podvrgle Galijo, marveč Julij Cezar; ni bila kartaginska vojska, ki je vzburila trepet republikanske armade pred rimskimi vrati, marveč Hanibal, niso bile macedonske falange, ki so prodrla do Indije, marveč Aleksander, ni bila francoska armada, ki je zanesla vojno na Wesero in Ino, marveč Turenna; ni bila prva ska vojska, ki je sedem let branila Prusijo pred tremi največjimi evropskimi silami, marveč Friderick Veliki.

ISCEM

Ženo svojega brata LUDVIKA OSWALDA, doma iz Prezida, umrl v New Yorku leta 1917. Njeno dekljivo ime je bilo Teriza Lauri, doma iz Kočevske Reke. Imela sta tri hčere. Rad bi z njimi dopisal. Naj se mi zgledajo na naslov: JOSEPH OSWALD, 13475 Moran Ave., Detroit, Mich. (6x)

Peter Zgaga

O BOLHAH, ŠURKIH IN SLIČNIH DOMAČIH ŽIVALIH

Naslov ni posebno delikaten, in verjeti mi smete, da tudi vsebina ne bo.

Saj bi o vsem tem ne razpravljajal toda včas ne morem za vruga dobiti snovi za kolo.

Nič čudnega ni, da mi je prav prišel kakor mana iz neba odstavek iz pisma, ki ga je poslal Alojz Skulj iz Monterey, Cal., svojemu prijatelju v New Yorku.

— Nekaj novega sem opazil, — piše rojak Skulj, — in to so bolhe, o katerih sem slišal v starem kraju, da jih v Ameriki ni. Mene so šele zadnja dva meseca začela nadlegovati, prej pa nikoli. Večkrat me je že kdo vprašal, če me kaj badrajo, pa sem moral vselej zanikati. Tudi si nisem mogel predstavljati, da bi bile to starokrajske bolhe, zdaj sem se pa prepričal, da so. Zvedel sem, da jih je posebno dosti v Oaklandu in San Francisco, ni jih pa v notranjosti dežele, naprimer v Fresno ali Bakersfieldu. Čemu so

baš v nekaterih krajih ob obali, mi je nerazumljivo.

To je tudi meni novost, kajti vsa ta leta, kar sem v Ameriki, še nisem videl bolhe. Kakšno pasjo že še sem pa tam, ne pa tistih poskočnin, ki so ženskam, posebno takim, ki so nosile modre, in nam moškim, ki smo imeli gate ob gležnju s trakovimi zavezane, prizadele toliko gorja. Razloček je bil le ta, da smo se moški boljše nadloge otepali in otresali, ženske so jih pa lovale.

Poselno stara Zatreparica je bila idrijskim boihani tako usodna kot je Frank Buck afriški leopard in levom. Kjerkoli je pač bilo — pred čerkvijo, v družbi, na veselici — je sredi pogovora oslinila palec in kazalec desne roke, segla v svoje mogočno nedrje in prevlekla zverino na dan ter med nohtoma obeh palcev izvrnila smrtno obsodbo, da je počilo, kot da bi s pištoico uštrleli.

V Ameriki sem bolhe kmalu pozabil, toliko več so mi pa dale opravka stenice, ker jih nisem bil z doma vajen ter sploščal nisem poznal niti njihovega duha, niti njihovih navad. Toda polagoma se človek vsemu privadi.

Newyorške gospodinjice, ki so oddajale furnish-rooms mladim ljudem, so bile ponavadi pobožne in bogaboječe ženske. Ko sta se pogodila za ceno, mu je rekla gospodinja: — Pa še nekaj! Pod nobenim pogojem na trpm, da bi vas ženske obiskovale. Nobena ženska me sme prestopiti praga vaše sobe. Zapomnite si to!

— Že dobro, — je odvrnil novi stanovanec. — Še nekaj sem pozabil vprašati. Ali imate kaj stenic?

— O, stenice pa nobene! — je svečano zatrdila gospodinja. In pri tem je ostalo. Bilo je pa dovolj obojega: žensk in stenic. Gospodinja se je delala kot ne vidi njegovih obiskoval, stanovalec je pa stenic prežil.

Precej nadloge povzročajo newyorškim gospodinjam fučič šurki, grili, žoharji, kot jih pač v raznih krajih imenujejo. Uboga gospodinja, posebno če stanuje v veliki in stari apartment-hisi, jih ne bo pregnala, pa naj si še tako prizadeva.

Svoje že mogoče prežene, toda kaj ji pomaga, ker pa pridejo sosedovi v vas. Zato se gospodinja v takem stanovanju ne sme nikdar ponašati, da je brez te nadloge. Ne enkrat, pač pa že večkrat sem bil priča naslednjemu prizoru:

V skrbno posnačenem, čistem, prepahtanem stanovanju je stregla gospodinja gostom. Pa je slučajno nanesel pogovor na šurke. — Oooo, — se strese gospodinja, — jaz bi gnorela, če bi ga videla. Ne, gnorela Boga, pri nas jih pa nimamo. Komaj spregovori te besede, pa primurirajo po steni: najprej eden, za njim drugi, nato pa cela žlahta. Vse lo marširajo ter pozdravljajo goste z dolgimi trenulicami.

Gospodinja vsa blede in tresoč se, si puli lasje: — Le od kod se je vzela ta nesnaga! Prisegam, da že tri leta nisem nobenega videla, zdaj pa kar naenkrat. Še pred prvim kom mufala! Kdo bi živel v takem!

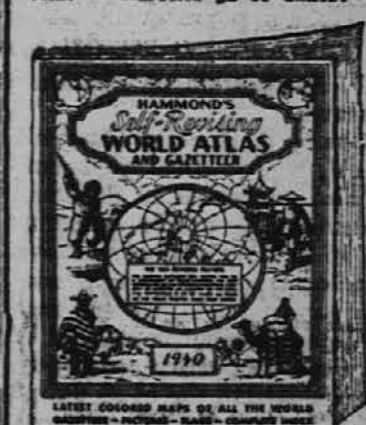
Gostje se namuznejo in se poslovo. Takrat ponavadi izginejo tudi šurki in ni cele tedne nobenega na spregled.

Angleške izgube pri Dunkirku

A. V. Alexander, prvi lord angleške admiralitete, je večer naznanil, da so Angleži pri umiku iz Dunkirka izgubili 10 rušilcev, 75 ladij pa je bilo "za dolgo časa" poslanih v popravilo v ladjedelnice.

IMATE ZE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu državljanu dnevni vestni potreben ta priročni ATLAS, ki za poltoma našim državljanom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Vollkost 9% x 14% inčev
48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. države in mestov vodnih teles;
45 svetovnih slik popolnoma ostanjenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid naše celotne svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJ
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Pošljite svoto v znakniti po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE PRILAVLJA KUPON, ki ga dobite s skupom in ko ga izpolnite in pošljete s izpolnjenimi zemljevidi, vam daje pravico, da dobite dodatno zemljevid s novimi mejami vojskujalnih se držav, kakor bodo promene po sedmih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

M. GORKIJ:

NOČI

Morje je spalo. Spal je tudi otok zavrt v plašč tihe, mrtve teme. Bilo je, kakor bi kdo s silno roko vrget trd ogronomni, črni kamen čudne oblike na morską prsa in zatri v morju vse življenje.

Kdor bi pogledal na otok z morskę daljave, od tam, kjer se je dotikala mlečna cesta z zlatimi zrni termih voda, tema bi se zdel otok podoben roparski zverji, ki z vzbočenim, hrbotom pripogiba velikansko žrelo k morju in se napaja s slano vodo.

IV decembru so v južni Italiji čisto tako tihe, črne noči; tako čudno črne noči da si človek niti ne upa drugače govoriti kot šepetaje. Boji se, da ne bi pomislil z glasnim zvokom, kar re v skrivnostnem molkanju pod obokom nočnega neba.

Pričajeno sta govorila tudi dva moža, ki sta sedela na kamenitem bregu otoka. Prvi je bil colinski stražnik v temnem jopiču z rumenimi obšitki in s kratko puško na rami pazil je, da ne bi prebivalci in ribiči kradli soli, ki se je vse dala po razpokah med kameni. Drugi je bil star ribič obritega, skoro črnega obraza; nos je imel velik, opoginjen kot pačien.

„Mladi stražnik je govoril o tem, s čemer se navadno bavijo mlade misli; stavec je odgovarjal kakor nerad in pogosto čemerno.

„Kdo bi ljubil še le v decembru?“

„No, mladi ljudje se ne ozirajo na koledar.“

„Pa bi se morali.“

„Si morda ti kaj gledal v koledar?“

„Vidiš, prijatelj, nisem bil vojak, ampak delavec, in bil more človek, vse sem poizkusil v svojem življenju.“

„Ne razumem.“

„Ko boš starejši, boš razumel.“

Ne daleč od obrežja, se je zrcelil v mirni gladini zeleno modri Sirius, kdor bi dolgo časa na to svetlo točko gledal, bi

blizu nje zapazil krogo iz plutovine; veliko kot človeška glava, popolnoma mirno.

„Zakaj ne spiš?“

(Razpevši od starosti razcefran plašč, je pokašljavaje odgovoril stavec:

„Ali ne vidiš? Imamo nastavljen.“

„Vidim.“

„Pred dvema dnevi je bila velika mreža od tujih ribičev raztrgana in zmrdena.“

„Od delfinov.“

„Zdaj, pozimi? Kaj ti pride na misel.“

Ob strani nad njima se je sprožil pod nogo plaše živalice kamen in se ropotaje valil po travi, dokler ni zdrknil v vodo.

Stražnik si je zapel smešno pesmico:

„Zakaj starci slabo spe, ugani, Umberto mili! Ker so za mladosti dne preradi vinče pili!“

„Jaz nisem bil tak, je zavrnil ribič.

„Zakaj Berta draga, starim obrazi ponoči so jezni? Ker bila premalo je mladim znana sladkost ljubezni!“

„Ti je vse pesmica ded Par-kal!“

„Tebi bodo tudi tako peli, ko jih boš imel šestdeset.“

Dolgo sta molčala oba kakor vse naokoli. Potem je pa ribič izvlekel pipico, potrkal z njo ob kamen in prisluškoval slabim glasovom.

„Vi mladeniči, se radi posmehujete, a ne vem, bodele-li znali kdaj tako ljubiti, kot so ljubili v starih časih.“

„Znana pesem. V resnici se je ljubilo zradno-enako.“

„Ah! Blizu za to gorjo prebiva spoštovana rodbina Senzamane. Ako prideš kdaj tja, ti naj povešo zgodbo o dedu Karlu; to bo koristno za tebe in tvojo nevesto.“

„Čemu bi popraševal drugod ko mi jo moreš ti povedati?“

Nekje po temini je letel nočni pič. Slišal se je čuden šum kakor bi se kdo z volneno obleko dotikal suhih kamenov.

me. Dovolj, da si odpočijem, potem odidem.“

Položil je glavo v travo, široko odprl oči in se delal, kot bi izgubil zavest. Prestrašena deklica je zakričala in klicala ljudi na pomoč. Ko so prišli ljudje, je Aristid zdrav skočil od deklice. Kot blazen je pripovedoval o ljubezni do Julije in se zaklinjal, da ne pusti dekleta v sramoti in si jo vzame za ženo. Pojasnjeval je vse tako, da je utrujen od ljubezni zaspal v dekletovem naročju. Preprosti ljudje so mu verjeli kljub temu, da je deklica go-reče razkladala, kako se je vse dogodilo, da ga je imenovala lažnika, in dokazovala, da bi pač ne k ležala na pomoč, če bi bilo tako, kot on trdi. Niso vedeli, kako lokavi in hudobni so vsi Grki. Ko so bili prvi Grki kličeni, jim je bil hudič za botra, ki jih je naučil zama-tavati vse na škodo dobrih kristjanov. Verjeli so Aristidu. Vlede jeza in srama je deklica kakor brez uma začela metati kamenje po ljudeh. Zato so ji zvezali roke in vsi so šli v vas. Na klie je pritekel tudi Karel, in ko so mu povedali, kaj se je zgodilo, se je od žalosti zgrudil na kolena. Hitro pa se je dvignil, udaril z levico Julijo po obrazu, zgrabil Grka za vrat in ga davil. Komaj so mu ga iztrgali iz rok.

„Beda!“ je zasopel stražnik.

„Razum poštenega človeka je v srcu. Rekel sem, da je bilo to pozimi, pred Božičem. Ne-kaj dni pred rojstvom Gospo-dovim. Ob praznikih si navadno sosedje pošiljajo darila: vino, sadje, ribe, perutnino. Največ darov dobivajo siroma-ni. Ne vem, kako je zvedel Karel resnico; toda zvedel jo je. In na Sveti dan so dobili Julijini roditelji, ki vled srma-ni niti v cerkev niso šli, v dar-ne velik kosček, napolnjen z borovimi vejicami, med kateri-mi je bila skrita v zapustju od-sekana roka, roka Karla Gal-liarda, tista roka, ki je udarila Julijo. Vsi prestrašeni so šli k tekoč-h Karlu. Dobili so ga kleečnega pred hišnimi vrati. Roka je imel obvezano s pr-tom. Plakal je kakor dete.

„Kaj si naredil?“ so ga vprašali.

„Storil sem, kar sem moral storiti. Oni ki je porušil mo-jo steno, ne sme živeti. Ubil sem ga. In roka, ki je udarila nedolžno dekle, katero lju-bim, je razžalila mene. Zato sem jo odsekal. Prosim, sedaj Julija, da mi odpusti ti in vsi.“

Razume se, da mi je rada odpustila. Toda zakon postave ne pozna olajšave. Za mitega Grka je sedel Karel dve leti v ječi in njegova brata sta imela mnogo skrbi in potrošila veliko denarja, predno sta ga osvobodila.

Potem se je oženil z Julijo in živel z njo srečno do smrti. Njuna rodbina in vsi potomci imajo pridevek Senzamane — Brezroki.“

Starec je umolknil in vlek-l počasi iz pipe.

„Ni mi všeč, tvoja povest“ je rekel stražnik. „Karel je bil divjak. Delal je nemarno.“

„Dvoje življenj se bo za-sto le zdelo ljudem tudi ne-umno.“ je odvrnil stavec, puh-nil gost oblak dima in dodal: „Če se sploh kdo spomni na tebe.“

Znova je zapluskalo morje. Sedaj močnejše, zvoča in zno-va — stavec je vstal in stopil vi-na na breg, izgini, kakor bi pa-del v temno vodo, ki je bila samo pri kraju obrobljena s svetlo peno, se je lesketala kot ribje lusnine.

Srbija zopet vstaja

(Uvodnik New York Times.)

Strasna nemška grožnja — da bodo tisto, kar je od Beo-grada ostalo: porušili do tal, je znamenje uspeha srbke na-rodne vojske proti sovražniku, ki se je praskanju čutil kot zmagovalce. Naciji so zmožni, da tako delo maščevanja proti breznočnemu mešanstvu neresnično. To potrjujejo v dim zavite razvaline petdesetih mest. Vendar to ne bo usta-vilo četnikov in ne prisililo nji-hove soborce k predaji. Nji-hova kri je zavrela; in so ostri borci.

Njihova borba proti stvari, ki se je zdelo brezupna zaradi mešanosti, je bila med najbolj občudovanja vrednimi dogodki vojne. Kar je sprva imelo vi-dez nerednih oboroženih sku-pin, skrivajočih se v planin-skih zavetjih, se je združilo v

DAJTE KNJIGO ZA BOŽIČNO DARILLO

V slovenščini spisano :

ŽIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevraten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne. Knjiga je verno srčno našega življenja in trp-ljivosti, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 411 STRANI V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačati

V angleščini spisane :

BOŽIČNO DARILLO za MLADENICA, KI SE ZANIMA za TEHNIKO

THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlaga za mehanično znanje si more-te dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPE-DIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga popisuje in s slikah pokaže temeljna dela mehanike. Razloži vse nastanka, kar mora znati najboljši mehanik; podaja vpornbo vsakega stroja, o-rodnja in meril. Poudi vas, kako je treba uporabiti snerte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo raznih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb, 576 strani, trdo vezana knjiga stane Samo \$1.98

Knjiga za lovce, ribiče in ljubitelje narave

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERISKE DIVJAČINE POD NASLOVOM

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalsko, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjavano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje našla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnjem prinaša POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERISKE DIVJAČINE.

Knjigo bo s velikim bral lovce, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribič, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERISKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripe-rodavanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 776 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptice, rpe, ka-če in živali, ki so ravnotežje na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s stisljivimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI

Glas Naroda

216 West 18th Street New York

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Če nam priha-ti nepotrebnega dela in stroškov. Vse prošnje, da skinite naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s debelimi črkami, ker so upravi-čeni obklati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov nasel-jenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo na plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig. Walsenburg, M. J. Sayak
- INDIANA: Indianapolis: Frank Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevel. Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
- Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Math. Warlek
- MARYLAND: Kltamiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, J. Laushin Ely, Jos. J. Peschel Eveleth, Louis Goula Gilbert, Louis Vassal Hibbing, John Povis
- MONTANA: Roundup, M. M. Paulas Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet Gowanda, Karl Stralsch Little Falls, Frank Maslo Worcester, Peter Noda
- OHIO: Harborton, Frank Trahs
- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kar-linger, Jacob Baum, John Slapnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kamle Youngstown, Anton Kibak
- OREGON: Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bensmer, John Jevnikar Conemaugh, J. Brassever Coverdale in okolici, Mrs. Swann Ruznik Export, Louis Zupančič Farrell, Jerry Okura Forest City, Math Kamle Fr. Blodnikar Greenburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferechak Imperial, Venice Palcich Johnstown, John Polaske Krays, Ant. Tausch Lucerne, Frank Balloch Midway, Jess. Zant Pittsburgh in okolici, Philip Fraga Steffton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Bialk Sheboygan, Joseph Kibak
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher Diamondville, Joe Balke

Vsak zastopnik tega potrdilo se vso-vo, katere je poslal, potrdil, da je pripravljen.

UPRAVA "GLAS NARODA"

DOGARJE

Potrebujemo 20 večjih izde-lovalcev dog. Dobra plača, stalno delo v lepih deviških gozdovih družbe. Pišite na: MASSMAN & COMPANY Box 1328 BEAUMONT, TEX. 12-1, 8, 15

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:	SVETO PISMO
KVISKU SRCE	— \$3.—
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno	25c.
KVISKU SRCE — (R. 385)	
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani v belem celolidu	50c.
KVISKU SRCE — (R. 408)	
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani Cena 75 centov	
RAJSKI GLASOVI — (R. 408)	
2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani vstrelj Sv. Krizlav Pot	Cena \$1.50
RAJSKI GLASOVI — (R. 416)	
2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani vstrelj Sv. Krizlav Pot	Cena \$1.50
SKRBI ZA DUŠO	
3 x 4 1/2 inčev — 512 strani Cena \$1.25	
Angleški molitveniki:	
(ZA MLADINO)	
Key of Heaven	
fino vezano	75c.
v umajo vezano	50c.
CATHOLIC POCKET MANUAL	
v fino umajo vezano	50c.

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

139

Črkostavec Čabrinović mu je drugoval vse večere in ga čelal nervoznega. Čabrinović je bil gotovo zanesljiv in poraben pomočnik, ali njegovo nepredvidno govorjenje v lokalni, ki sta jih obiskovala, se bolj pa zanosne strune, ki jih je ubiral, so bile molčečemu, čemernemu Principu mučne. S hrepenenjem je čakal vrnitve s vojega najboljšega prijatelja, gimnazijca Trifka Grabeža ki je bil v Bosni na počitnicah pri svojih ljudeh.

Nekaj dni po veliki noči je Trifko vendar že prišel. Bil je sin bosanskega popa in je znal povsod nastopati kot nedolžen, vesel gimnazijec. Njegova črna, kodrasta glava je bila čkletom všeč, norela so za njim in tudi sam se je menda rad ukvarjal z njimi; videti je bilo, da se prav tako rad ukvarja z učenjem, zato ga niso imeli za takšnega, kakor so bili drugi emigranti-gimnazijci, niti oče in mati nista slutila, da je član "Mlade Bosne". Nihče razen Gavrilca Principa ni poznal njegovega pravega obraza. Princip je vedel, da živi Trifko samo za sveto stvar, ki ja je bila privedla drugega k drugemu. Živela in sanovala sta skupaj, razumela sta drug drugega brez besed, že davno sta se bila namenila, da izvršita veliko dejanje, ki naj osvobodi vse zatirane brate.

Ko se je Trifko Grabež vrnil v Beograd, je povedal prijatelju, da je v Sarajevu govoril z Danilom Likem; učiteljski kandidat ki si očita, da ni za časa izvršil atentat na generala Potioreka, se je že sprijaznil z mislijo, da vojna podjetja ne bo on, ki je klavirni odposlaval, marveč Princip.

"Vem," je rekel Trifko, "čutim, da pojde vse po sreči." Princip je prijatelju naznanil, da bo pomagat tudi stavec Čabrinović; težave podjetja so tolikšne, da ne gre naslanjati uspeha samo na dvojico ljudi. Najbrže bo treba pritegniti tudi še druge člane "Mlade Bosne". Če ena bomba zataji, mora na prihodnjim vogalu počiti druga. Ako ena pištola zgreši cilj, mora biti deset korakov dalje tretja in četrta.

Čabrinović, je rekel Grabež "ne vem — nič kaj ne verjamem, da bi nam veliko pomagal."

"Zanesljiv je. Samo vzgojiti ga moramo. A ti, Trifko, — ti si moja velika skrb."

"Jaz?"

"Da ti. Veš, mene ni škoda. Saj tako ne živim posebej, ne rad, nihče me ne ljubi, nikomur ni nič do mene. Ti pa — če mislim na krasna leta, ki bi ti bila nantenjena! Dakleta in žene bi te obožavale, že zdaj norijo za teboj. — Sam ne veš, ob koliko sreče se pripravljáš. Jaz, vidiš — jaz to slutim. Morda zato, ker vem, da ne bom takšne sreče nikoli dosegel. Žrtve, na katero se pripravljáš, je mnogo večja od moje."

"Gavro, kaj govoriš! Kako moreš klatiti tak nesmisel! Saj veš, da nimam druge misli, kakor na naše dejanje. Ali sem manj vreden kakor ti, da se žrtvujem? Sicer je pa trnovati se grda, patetična, zopma beseda; o žrtvi naj govori naš patetik Čabrinović, ne pa nida! Torej prosim, Gavro, nikoli več mi ne začni s temi obkultivnostmi, ki se ti prav nič ne prilagajajo. — Kaj je z orožjem? Ni še nikakih novic od Čiganovića?"

Železniški uradnik ni dal glasu o sebi. Pomlad je krasila deželo, dragoceni čas je mineval. V prvih dneh maja sta jela Princip in Grabež prenašljajati, ali se ne bi že zdaj pretolka v Bosno, in se odrekla beograjske pomoči. Vedela sta pa, da se jima v Sarajevu najbrže ne bi posrečilo priti do orožja. In kje bi se mogla v Bosni tako na skrivaj učiti streljanja, da ne bi nihče ničesar opazil? Bosna je bila polna Potiorekovih orožnikov in vojakov; še kadar si ob stranski poti opravljal potrebo, te je gledal žandar. Mimo tega je bila meja tako strogo zastražena, da se je bilo resno bati kakršnega si bodi prijatelja, ki bi spravil podjetje v nevarnost.

Princip je šel k železniškemu uradniku na stanovanje. Čiganović je bil v zadregi, a je rekel s takšnim glasom, kakor da bi ga hotel potolažiti:

"Nikar ne postajate nestrpni! Časa je še obilo. Nadvojvoda pride šele konec junija v Sarajevo."

"Stvar je v tem, da ni več mnogo časa," je odvrnil Princip. "Saj veste, da ne znanjo streljati. V dveh dneh se naučimo. Torej: ali — ali?"

Čiganović je obljubil storiti, kar količkaj more.

"Čakajo naj!" je zakričal. "Kakor hitro bom mogel, jim dam orožje, a priganjati se ne dam. Vaši gospodje gimnazijci naj izvolijo vzeti na znanje, da vem bolje od njih, kaj je treba storiti."

Čiganović je poznal vzrok tega obotavljanja. Tankosič ni bil ostal zvest namenu, da tvega podjetje na svojo pest. Govoril je bil o načrtu z Apisom — a ne povsem odkritosrečno. Železniški uradnik je obiskal Apisa.

"Stvar se razvija v redu," je rekel nepredirni. Nekaj dni pozneje, dne 23. maja, je železniški uradnik šepnil gimnazijcem na ulici:

"Torej jutri! Jutri on petih!"

Tisti večer so sedeli Princip, Grabež in Čabrinović skupaj ter se posvetovali kateri izmed njih naj gre. Črkostavec je namignil, da bi rad šel; njegova zgovornost bi mu koristila pri pogajanjih.

"Ne," odloči Princip. "Ti ne pojdeš. Na tvojo nesrečo ne prav se ne moremo zanesti. Tudi jaz ne smem iti; mož bi najbrže takoj opazil, da mi ni po duši. Grabež pojde. Da, Trifko, ti pojdeš. Dogovoril se z njim o vsem. Dava ti pooblastilo."

"Zakaj on in ne jaz?" je vprašal Čabrinović.

Princip je živčno trzil z resnim, nemladim, nelepim obrazom. Nato se je nasmešnil, rekoč:

"Ker ni videti sestradan, kakor midva. In ker ima lepo obleko."

Grabež je šel drugi dan k Tanukosiću. Železniški uradnik je sedel zraven njega in kimal Grabežu.

Gimnazijcu, ki nikakor ni bil videti v zadregi ali preplašen, ni segel v roko, toda povabil ga je, naj sede, in rekel globoko mu zroč v oči.

"Torej ste se namenili. — Vi, Princip in tiskarniški uslužbenec Čabrinović. Ali se je zanesti, da je vsa sklep neomajen?"

"Da."

"Se zavedate, da tvegate glave?"

"Da."

(Nadaljevanje prihodnjšč.)

Spominjajoč se velikih dni

(JČO.) — Eden naših največjih zgodovinarjev (Ferdo Šišić v svoji knjigi "Jugoslovanska Misao" takole opisuje čas pred 1. decembrom in sam prvi december 1918.

Veliki in nepričakovani uspehi Srbije v balkanskih vojnah so primorali dunajske in budimpeštanske vladajoče kroge, da so popustili Hrvatom. Kraljevi komisar Slavko Čuvaj je najprej bil poslan na odhiti a upravo so izročili dr. Unkelhejzerju, vsjemu uradniku hrvatskega ministrstva v Budimpešti, ko pa je Čuvaj nehal biti v službi, je bil za kraljevega komisarja v Hrvatski in Sloveniji imenovan baron Ivan Škrlec-Lomniški, tedaj višji uradnik pri predsednistvu vlade v Budimpešti. Z njegovim posredovanjem je prišlo do sporazuma med hrvatsko-srbsko koalicijo in tedanjega predsednika madžarske vlade, grofa Štefana Tiso: Hrvatski so vrnilo ustavo, barona Škrleca imenovali za bana na čelu "uradniške vlade" a madžarska vlada je 6. decembra razveljavila Koshutovo "železničarsko pragmatiko" in je za menajala z novo, v kateri so ertali uredbo o jeziku kot poškodbo pogodbenega zakona, vendar je ostalo še pri starem in madžarsčina je ostala službeni jezik na vseh državnih železnicah v Hrvatski in Sloveniji. Ko so bile potem, 16. decembra v Hrvatski nove volitve, je hrvatsko-srbska koalicija dobila absolutno večino glasov, hrvatska avtonomna uprava pa je bila razširjena s "četrtro sekcijo kraljeve državne vlade za gospodarstvo."

Istem času pa so vznemirjali veliki in nenadni srbski uspehi tudi dunajske diplomatske in vojaške kroge, ki so dobro vedeli, kakšen vpliv imajo ti uspehi na Srbe, Hrvate in Slovence na levem bregu Donave, Save in Drine. To stanje je bilo treba za vsako cenno spremeniti, če d rugače ne. Šilo, potem pa na razkosati novo razširjeno Srbijo, kakršne je ustvaril bucareški mir (10. avgusta 1913), med Albance, Bolgare in Rumune, ter tako Srbijo za vedno napraviti neškodljivo. To je bilo po zmagah v balkanskih vojnah prva skrb in težnja dunajskih in budimpeštanskih odločujočih krogov. Što težnjo je v zvezi sarajevski Vidovdan (28. junija 1914) ki je drugo delo izključno bosanske revolucionarne mladine, brez kakršnekoli udeležbe srbske vlade, kakor je to danes

dobro znano — ki je v resnici bil povod za svetovno vojno prav po želji in nedvomni krivdi avstroogrskih in nemških vojnih in diplomatskih krogov. Vsiljeno in težko borbo je kraljevina Srbija sprejela mirno in dostojanstveno ter s polno vero, da toplot ne gre — to za njen obstoj, temveč za usodo vsega jugoslovanskega ljudstva. Že prihodnji dan je avstroogrski napovedi vojne Srbiji prestolonaslednik Regent Aleksander naznanil srbskemu narodu iz Niša razglas, 29. julija 1914, v katerem ga je opomnil, da "težave med kraljevino Srbijo in našim ljudstvom ter Avstro-Ogrsko niso šele od včeraj (z napovedjo vojne). Kadar je Dunaju bilo treba, so se dajale najbolj svečane obljube, da se bo s Srbi in Hrvati pravično ravnalo, vendar je vse ostalo pri obljubah. Zastonj so srbski in hrvatski "graničarji" in toliko drugih naših junakov prelivali kri po vsej Evropi za slavo in korist dunajskega dvora in zastonj so bile žrtve, ki jih je Srbija dala ob času mojega deda kneza Aleksandra Karadževića leta 1848, ko je pomagala rešiti cesarski prestol pred nezadovoljnimi in upornimi njenimi narodi. Zastonj se je Srbija vedno trudila na vse načine, da bi živela v prijateljstvu s sedmim cesarstvom — nič ni pomagalo."

Srbski narod je dobro razumel besede svojega voditelja. Neizmerne so žrtve, ki jih je ves svet dal v tem največjem pokoplju, kar obstajajo ljudje, a ki je v njem eno najčastnejših vlog odigrala mati junakov, kraljevina Srbija. Milijon človeških življenj je žrtvovala od štirih milijonov, ki jih je imela. Zato pa so znage s srbske vojske na Ceru in na bojiščih Rudniškega Suvobora dela, ki bodo v zapisih o vojni zgodovini sveta ostala kot krasni zgledi vojaške hrabrosti in umnega vodstva, zlasti suvoborska bitka, ki jo V. Čedović ocenjuje kot "največjo v vsej srbski zgodovini." V teh težkih dnevih, ko se še ni vedelo, na kateri strani bo zmagala in ko je bila usoda vse Srbije na tehtnici, je sam 70-letni stariček kralj Peter odšel v jarko med navadne vojake, da bi s svojim osebnim vzgledom pokazal, kako se umira za domovino.

Takoj po veliki suvoborski zmagi je srbska narodna skupščina v Nišu 7. dec. 1914 po predlogu vlade izdala ta sklep, ki je bil sprejet soglasno in z burnim odobravanjem:

"Prepričana, da je ves srbski narod pripravljen vztrajati v svoji borbi za obrambo svojega svetega ognjišča in svobode, smatra vlada kraljevine Srbije kot najvažnejšo in v teh usodnih trenutkih edino nalogo, da zagotovi uspešen konec tega velikega boja, ki je v samem trenutku, ko se je začel hkratu postal boj za osvoboditev in zedinjenje vseh nesvobodnih bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev."

Tega svojega osvobodilnega poslanstva sta se Srbija in kraljevski dom zavedali tudi po začasnih nesrečah pred zimo 1915. Ko se je srbska vojska začela zopet utrjevati, je prestolonaslednik Aleksander nanje naslovil 7. aprila 1916 te važne in pomembne besede:

"Naši močni zavezniki in prijatelji, občudujoc nenstrašno in viteško držanje Srbije, cenim neštivilne žrtve srbskega naroda in priznavajoč mu zrellost za državno življenje in kulturni razvoj, so sedaj vojni in pripravljeni v tej veliki borbi dati nam svojo močno pomoč, da Srbijo napravimo veliko, da obseže vse Srbe v Srbiji in Jugoslovane v Avstro-Ogrski, to je, da napravimo silno in močno Jugoslavijo, ki bo opravičila dosedanje žrtve in od-

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu.

Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Franz Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanec—12 MLADIH LET, moški zbori 50

Peter Jerič—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj kotel, je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pol-demo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljuba moja: Ko ptičica na tuje gre: Soči: Moj očka uga konjička dva: Dobiv sem pl-semce: Slovo: Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 20
Vao noč pri potoci 20
Jurjeva 20
Hodi Mica domo: Kaj drugega bočem: Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GORHNING: Vetrč: Po gradini 20

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

218 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V AMERIKO SE JE VRNIL

Franciškanski brat Viktorijan Znidaršič, ki je bil v Palestini od leta 1932. Deloval je v samostanih Getzemani, Nazaref in zadnja tri leta je bil v Kafarnavnu kot turistični vodi-82 dni.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO, Sestavi dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjžico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjžici so vsa poljsnila in skoni za naseljenje. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
Zelo koristna knjžica za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

GOVEDOREJA, spisal R. Zagvar. 143 strani. 8 slikar. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c

MLEKARSTVO, spisal Anton Fevc. 8 slikar. 168 strani. Knjžica za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vezano. Knjžica je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter solinarstvo. Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAK. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c

UMNI ČEBELAR, spisal Frank Lakmayer, 163 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.